

Llywodraeth Cymru
Ymgynghoriad – Crynodeb o'r Ymatebion

Crynodeb o'r Ymatebion i'r Ymgynghoriad "Diweddaru
cyfraith sy'n ymdrin â bwyd yng Nghymru wrth baratoi ar

Mawrth 2019

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg hefyd.
This document is also available in English.

Trosolwg

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r ymatebion a ddaeth i law Llywodraeth Cymru ynghylch y ddogfen ymgynghori *Diweddarau cyfraith sy'n ymdrin â bwyd yng Nghymru wrth baratoi ar gyfer Brexit*.

Cynulleidfa

Sefydliadau y diwydiant bwyd, busnesau (e.e. gweithgynhyrchwyr, cyfanwerthwyr a manwerthwyr cynnyrch bwyd) a chyrff gorfodi; grwpiau defnyddwyr; rhanddeiliaid eraill y diwydiant ac eraill (e.e. sefydliadau nad ydynt yn llywodraeth) sydd â buddiant mewn deddfwriaeth sy'n gysylltiedig â bwyd.

Rhagor o wybodaeth

Is-adran Fwyd, Pedwerydd Llawr y Gogledd, Colofn MO3
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
E-bost: FoodEUExitConsultation@gov.wales
YmgynghoriadBwydYmadaelA'rUE@llyw.cymru

Copïau Ychwanegol

Fe welwch y ddogfen hon ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://beta.llyw.cymru/cymorth-i-ffermwyr-cymru-ar-ol-brexit>

Cynnwys

1. Cyflwyniad.....	3
2. Yr Ymatebion i'r Ymgynghoriad.....	3
3. Cwestiynau a chrynodeb o ymatebion.....	4
4. Y Camau Nesaf.....	7
5. Atodiad A: Rhestr o'r ymatebwyr.....	8

1. Cyflwyniad

Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad rhwng 11 Ionawr 2019 a 19 Chwefror 2019 ar y newidiadau arfaethedig i gywiro camgymeriadau yn Offerynnau Statudol Cymru (OSau) sy'n codi o ganlyniad i ymadawiad y DU â'r Undeb Ewropeaidd (UE).

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r prif themâu o'r ymatebion a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad ac i ddarparu ymateb Llywodraeth Cymru.

Roedd yr ymgynghoriad ynghylch diwygiadau arfaethedig Gweinidogion Cymru:

- (a) i ddiweddarau cyfeiriadau at gyfraith yr UE mewn OSau yng Nghymru sydd angen eu diweddarau. Bydd y diwygiadau arfaethedig hyn, ym marn Gweinidogion Cymru, yn sicrhau bod y fframwaith deddfwriaethol yn y maes hwn yn gyfredol pan fydd y DU yn ymadael â'r UE; ac
- (b) i OSau a ddaw o gyfraith yr UE sy'n gysylltiedig â safonau marchnata bwyd a labelu a llaeth mewn ysgolion. Mae'r diwygiadau arfaethedig hyn o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018, ym marn Gweinidogion Cymru, yn sicrhau bod y fframwaith deddfwriaethol yn y maes hwn yn parhau yn weithredol os bydd y DU yn ymadael â'r UE 'heb gytundeb'.

Roedd y ddogfen ymgynghori ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru a chafodd ei dosbarthu'n uniongyrchol i randdeiliaid. Roedd yr ymatebwyr yn gallu defnyddio templed y ffurflen ymateb ar ffurf copi caled neu mewn fformat electronig, neu ddefnyddio'r ffurflen arolwg ar-lein a ddarparwyd neu ymateb drwy lythyr neu e-bost. Yn ystod y cyfnod ymgynghori daeth saith o ymatebion i law. Mae Llywodraeth Cymru yn ddiolchgar i'r rhai hynny a dreuliodd amser yn cyflwyno eu safbwyntiau.

2. Yr Ymatebion i'r Ymgynghoriad - trosolwg

Cafodd pob ymateb ei ystyried a'i ddadansoddi. Roedd pob un o'r ymatebwyr yn cefnogi'r newidiadau, ac roedd yr ymatebion i'r cynigion yn bositif a chefnogol.

Gwnaeth fwyafrif y rhai a ymatebodd i'r ymgynghoriad hynny mewn e-bost neu ar y ffurflen ymateb ar-lein. Bu i rai o'r ymatebwyr ateb yr holl gwestiynau yn uniongyrchol, tra bo eraill wedi ysgrifennu am y materion cyffredinol yr oeddent am eu codi.

Mae Tabl 1 yn rhoi crynodeb ac mae rhestr o ymatebwyr i'w weld yn Atodiad A.

Tabl 1: Ymatebion i'r ymgynghoriad gan wahanol fathau o ymatebwyr

---

Unigolion	2
Corff/Grŵp Cynrychioladol	2
Elusennau	1
Cynghorau Cymuned a Thref	2

Cyfanswm	7
----------	---

3. Cwestiynau a chrynodeb o ymatebion

Roedd yr ymatebion yn dangos nifer o themâu, sydd wedi eu crynhoi isod:

Cwestiwn 1

Hoffem wybod eich barn am yr effaith a gaiff y cynigion hyn ar yr iaith Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a hefyd yr effaith a gânt o ran bod y Gymraeg yn cael ei thrin yr un mor ffafriol â'r Saesneg. Yn eich barn chi, beth fyddai'r effaith? Sut y gellir cynyddu'r effaith gadarnhaol, neu liniaru'r effaith negyddol?

Roedd yr ymatebwyr yn bositif ynghylch yr angen i gydnabod pwysigrwydd yr iaith Gymraeg

Roedd un ymatebydd yn codi'r posibilrwydd o ddefnyddio canllawiau cyffredinol

'Cymraeg clir' ar fwyd yng Nghymru.

Ymateb Llywodraeth Cymru:

Mae Safonau'r Iaith Gymraeg yn gosod dyletswydd ar bob un o gyrff y gwasanaethau cyhoeddus i sicrhau nad

yr iaith Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ac i hyrwyddo'r defnydd ohoni.

Bydd unrhyw ddatblygiadau pellach o ran canllawiau bwyd yng Nghymru yn cael eu gwneud yn y Gymraeg a'r Saesneg

i gydymffurfio â Safonau'r Iaith Gymraeg.

Cwestiwn 2

Eglurwch hefyd pam yr ydych yn credu y gellid ffurfio'r polisi arfaethedig neu ei newid fel y caiff ddylanwad positif neu fwy o ddylanwad positif ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar drin y Gymraeg yn yr un ffordd â'r Saesneg, ac na fydd unrhyw ddylanwad anffafriol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg.

Nid oedd gan fwyafrif yr ymatebwyr unrhyw sylwadau penodol ynghylch y cwestiwn hwn neu roeddent yn dewis peidio gwneud sylw. Pwysleisiodd un ymatebydd yr effaith gadarnhaol o bosibl y gallai'r newidiadau hyn eu cael ar y Gymraeg.

Ymateb Llywodraeth Cymru:

Yn seiliedig ar yr ymatebion a gafwyd nid oes tystiolaeth y bydd y newidiadau'n cael unrhyw effaith (positif neu negyddol) ar yr iaith Gymraeg.

Cwestiwn 3

Ydych chi'n cytuno â'r newidiadau arfaethedig ynghylch y Rheoliadau dan sylw?

Roedd yr holl ymatebion o blaid y cynnig, ac yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod y fframwaith deddfwriaethol yn parhau i fod yn weithredol, yn enwedig mewn sefyllfa 'heb gytundeb'. Pwysleisiodd yr ymatebwyr yr angen i gynnal safonau uchel ar draws y meysydd y mae'r rheoliadau'n cael effaith arnynt yn yr ymgynghoriad hwn, yn enwedig er mwyn hwyluso masnach yn y dyfodol gyda'r UE. Roedd ymholiad ynghylch sut y byddai'r safonau

hyn yn cael eu cynnal heb oruchwyliaeth yr UE. Gwnaethpwyd pwynt ynghylch yr angen i sicrhau bod y cynlluniau hanfodol yn parhau, megis darparu llaeth mewn ysgolion.

Ymateb Llywodraeth Cymru:

Mae Llywodraeth Cymru yn teimlo bod angen cynnal ein safonau uchel yn y gadwyn cyflenwi bwyd fel blaenoriaeth allweddol i barhau i amddiffyn cwsmeriaid yng Nghymru ac i sicrhau bod cynnyrch o Gymru yn fwy cystadleuol. Fel a nodir yn *Sicrhau Dyfodol Cymru*, mae Llywodraeth Cymru'n credu bod mynediad lawn a di-rwystr i Farchnad Fewnol yr UE gan gynnwys ar gyfer ein prif gynnyrch amaethyddol a bwyd yn hanfodol i fuddiannau Cymru a'r DU yn gyffredinol yn y dyfodol.

Cwestiwn 4

A oes unrhyw bwyntiau ychwanegol yr hoffech eu gwneud ynghylch y newidiadau arfaethedig i ddeddfwriaeth sy'n gysylltiedig â safonau cyfansoddiad bwyd a marchnata a labelu?

Gofynnodd ymatebwyr am fwy o wybodaeth ynghylch effaith y newidiadau o ran y gost ac am ragor o fanylion am y diwygiadau. Gofynnodd un ymatebydd a fyddai diwygiadau eraill yn cael eu gwneud i'r Rheoliadau Wyau a Chywion (Cymru) 2010 i ddileu cyfeiriadau tuag at ddeddfwriaeth yr UE.

Ymateb Llywodraeth Cymru:

Mae'r newidiadau arfaethedig yn dechnegol ac yn cywiro, yn hytrach na newid neu ychwanegu at rwymedigaethau presennol. Ar y sail yma mae disgwyl na fydd yn cymryd llawer o amser i ddod yn gyfarwydd â'r newidiadau, ac y bydd unrhyw effaith ariannol ar hyn o bryd yn isel iawn.

Mae'r Papur Ymgynghori yn rhoi enghreifftiau i randdeiliaid o'r mathau o ddiwygiadau sy'n cael eu cynnig. Mae cyfeiriadau at Gyfarwyddeb 2000/13/EC yn y Rheoliadau Wyau a Chywion (Cymru) 2010 yn cael eu diwygio.

Cwestiwn 5

Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os oes unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym wedi mynd i'r afael â hwy yn benodol, defnyddiwch y blwch hwn i'w nodi.

Gofynnodd dau ymatebydd a fyddai y Rheoliadau Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid (Gorfodi) (Cymru) 2014 yn cael ei diwygio gan yr OS hwn.

Rhoddodd ymatebydd arall awgrym y dylid cymryd y cyfle hwn i wneud newidiadau polisi ehangach i Reoliadau Llaeth Ysgol (Cymru) 2017, er enghraifft ehangu'r rhestr o gynnyrch 'llaeth' i fodloni gofynion dietegol a ffordd o fyw yn well, neu ehangu'r cynllun fel ei fod yn cynnwys ffrwythau a llysiau.

Ymateb Llywodraeth Cymru:

Mae Rheoliadau Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid (Gorfodi) (Cymru) 2014 yn cael eu diwygio gan y Rheoliadau Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid ac Enseffalopathïau Sbyngffurf Trosglwyddadwy (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019. Gwnaethpwyd yr OS hwnnw ar 21 Ionawr 2019.

O ran yr ymholiad ynghylch Rheoliadau Llaeth Ysgol (Cymru) 2017, pwrpas y newidiadau arfaethedig yw diogelu ein fframwaith rheoleiddio, a sicrhau bod y llyfr statud yn parhau i fod yn weithredol ac yn gyfredol wrth inni ymadael â'r UE. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i ddiwygio ein Rheoliadau Bwyta'n Iach mewn Ysgolion 2013¹

4. Camau a gymerwyd o ganlyniad i'r ymgynghoriad hwn

Mae Llywodraeth Cymru wedi edrych ar yr holl ymatebion a byddant yn mynd ymlaen â'r newidiadau i'r ddeddfwriaeth a amlinellwyd yn yr ymgynghoriad.

¹ <https://beta.llyw.cymru/y-mor-a-physgodfeydd>.

Atodiad A

Rhestr o ymatebwyr oedd yn dewis peidio â bod yn ddi-enw:

Enw'r Ymatebydd	Sefydliad
Arlene Pryce	Heb ei nodi
John Howe	Heb ei nodi
Amanda Baker	The Vegan Society
Paul Church	Y Gynghair Llaeth Ysgolion a Meithrinfeydd
Gary Lewis	Rhondda Cynon Taf
Gwyn Howells	Hybu Cig Cymru - Hybu Cig Cymru
Dilys Harris	Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili